

Predkladacia správa

Ministerstvo hospodárstva SR predkladá na rokovanie vlády SR návrh na skrátené legislatívne konanie o vládnom návrhu zákona o adresnej energopomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“).

Naliehavosť prijatia návrhu zákona v skrátenom legislatívnom konaní vyplýva z potreby zabezpečiť vhodný a primeraný právny a inštitucionálny rámec na poskytovanie pomoci so zvýšenými cenami energií energetickým domácnostiam. Úroveň uplatňovaných koncových cien energií, teda ceny elektriny, plynu a tepla dodávaného systémom centralizovaného zásobovania teplom pre domácnosti v roku 2025 bol zásadne nižší oproti cenám podľa cenových rozhodnutí Úradu pre reguláciu sieťových odvetví. Zraniteľní odberatelia v domácnosti požívajú kontinuálne od 1. januára 2023 ochranu pred neúnosným a skokovitým nárastom cien energií. Na plošné energokompenzácie pre zraniteľných odberateľov bolo v roku 2023 použitých 2,93 mld. eur, v roku 2024 1,13 mld. Eur. Podľa skutočností známych v čase prípravy tohto materiálu je predpoklad, že na zabezpečenie rovnakej úrovne cien energií pre domácnosti aj na rok 2026 by bolo potrebných 477 mil. eur pri zachovaní plošného charakteru poskytovanej pomoci. Na druhej strane, poskytovanie energopomoci adresne iba tým energetickým domácnostiam, ktorým vznikne na to objektívne právo, predstavuje z hľadiska fiškálneho dopadu úsporu voči predpokladanému nákladu na plošné kompenzácie.

Uplatňovaním adresnej energopomoci dotknuté energetické domácnosti, ktorým vznikne na rok 2026 právo na energopomoc, budú ochránené pred skokovitým nárastom úhrad za energie (elektrina, plyn, teplo), ak koncom roka 2025 dôjde k ukončeniu plošnej kompenzácie nákladov na energie a od 1. januára 2026 budú uplatňované cenové rozhodnutia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví bez aplikovania inštitútu krízovej regulácie podľa § 16a zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov.

Na základe uvedených skutočností a vzhľadom na ohrozenie základných ľudských práv a slobôd, ako aj značné hospodárske škody štátu, je potrebné podľa § 89 ods. 1 zákona Národnej rady SR č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady SR navrhnúť Národnej rade SR, aby sa uzniesla na skrátenom legislatívnom konaní o tomto vládnom návrhu zákona.